

The Power
of International
Education

БЮЛЕТЕНЬ

Програма
імені Фулбрайта
в Україні

Українські стипендіати
Fulbright Research and
Development Program
2018-2019

Жовтень 2018

**Інститут Міжнародної Освіти • Київський офіс
Програма імені Фулбрайта в Україні**

вул. Еспланадна, 20, офіс 904,
Київ, 01001, Україна

Тел.: +380 (44) 287 07 77
office.ukraine@iie.org
www.iie.org • www.fulbright.org.ua

15 червня 2018 у Посольстві США в Україні відбулась передвиїзна орієнтація для учасників Програми імені Фулбрайта – стипендіатів 2018-2019 навчального року:

- 15 українських науковців зможуть проводити дослідження в університетах, наукових та дослідницьких інституціях США за програмою Fulbright Scholar;
- 11 молодих дослідників Fulbright Research and Development Program;
- 3 молодих викладачів допомагатимуть американським професорам у викладанні української мови;
- 18 учасників Fulbright Graduate Student Program навчатимуться в американських університетах.

Fulbright Research and Development Program

Проведення досліджень в університетах США тривалістю від шести до дев'яти місяців. У конкурсі можуть брати участь особи віком до 40 років з дворічним професійним досвідом: викладачі; аспіранти та дослідники, які ще не мають наукового ступеня; кандидати наук (не пізніше 5-ти років після захисту); адміністратори вищих навчальних закладів; співробітники науково-дослідних установ; журналісти; фахівці з бібліотечної, музейної та архівної справи; спеціалісти у сфері управління культурою; працівники громадських організацій (НДО).

Кінцевий термін подання заявок – **1 листопада** щороку

Вікторія Донченко

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка, Суми

**Освіта | Всебічна інтернаціоналізації в університетах США:
уроки для України**

George Washington University, Washington, DC
donchenko_sumdpu@ukr.net

Інтернаціоналізація вищої освіти визнана необхідним елементом в умовах глобалізованого світу. Це ставить нові вимоги до закладів вищої освіти, серед яких забезпечення якості освіти, що відповідає міжнародним стандартам; виховання глобальної свідомості учасників навчального процесу; гармонійне поєднання глобальних та національних культурних цінностей у процесі навчання тощо.

Уряд України визнає потребу інтенсифікації міжнародної діяльності в контексті інтеграції вітчизняної системи вищої освіти до міжнародного простору освіти, однак в Україні до цього часу не існує національної стратегії інтернаціоналізації освіти. Незважаючи на очевидний прогрес окремих українських закладів вищої освіти у сфері міжнародної діяльності протягом останнього десятиліття, близько 80% з них потребують підвищення рівня інтернаціоналізації, щоби бути конкурентоспроможними на світовому ринку вищої освіти, готувати випускників до життєдіяльності у глобалізованому світі та створювати комфортне навчальне середовище для іноземних студентів, а отже дозволити Україні утримувати або підвищити позиції на міжнародному ринку провайдерів освіти.

Дослідження Вікторії Донченко має на меті вивчення позитивного досвіду інтернаціоналізації в університетах США. За результатами проекту будуть розроблені рекомендації для українських закладів. Дослідження ознайомить українську наукову спільноту з підходом американських університетів до інтернаціоналізації, розкриє особливості всебічної інтернаціоналізації як однієї з можливих стратегій, відкриє нові ресурси, допоможе забезпечити комфортні умови для навчання іноземних студентів в Україні.

Вікторія працює над проектом в Університеті Джорджа Вашингтона (George Washington University, Washington, DC). Це – дослідницький університет, магістерська програма з міжнародної освіти якого очолює американські та міжнародні рейтинги. Університет забезпечує найкращі умови для реалізації даного дослідницького проекту. Американські колеги – професори департаменту, де проходить стажування Вікторія – School of Education & Human Development – проводять актуальні дослідження у сфері інтернаціоналізації й постійно залучаються до проектів, що мають не тільки теоретичне, але й практичне значення, зокрема у рамках програм таких організацій, як ЮНЕСКО, Асоціація діячів міжнародної освіти тощо.

Результати дослідження буде опубліковано в українських та міжнародних наукових журналах, апробовано на конференціях, семінарах, а також поширено через Інтернет та соціальні мережі, на веб-сайтах українських наукових та освітніх організацій як освітній ресурс. На думку Вікторії, у віддаленій перспективі дослідження дозволить підвищити глобальну свідомість громадян України та сприятиме підготовці конкурентоспроможних випускників.

Ілля Дяговченко

Сумський державний університет, Суми
Інженерні дисципліни | *Стійкість та якість електроенергії в інтелектуальних електричних мережах (smart grids)*
Washington State University, Pullman, WA
ilya.dyagovchenko@gmail.com

Дослідження Іллі Дяговченка, викладача кафедри електроенергетики Сумського державного університету, зосереджене на питаннях стійкості та якості електроенергії в інтелектуальних електричних мережах (smart grids). Його цікавить здатність електричних мереж протистояти навмисним атакам, аваріям, природним загрозам або явищам і відновлюватися після них, забезпечуючи належну якість електричної енергії.

Існує багато загроз для енергосистеми, які необхідно враховувати при оцінці її стійкості. До них відносять природні небезпеки, такі як урагани і крижані бурі, геомагнітні збурення від сонячного випромінювання й електромагнітних імпульсів, а також кібер-атаки. Стійкість енергосистеми тісно переплетена і функціонально відокремлена від її надійності. Шляхи забезпечення надійності спрямовані на зменшення імовірності перерв в подачі електроенергії. Вони вже розроблені і виконуються операторами мережі, в той час як стійкість спрямована на зменшення серйозності по-

шкоджень від аварій і скорочення їхньої тривалості. Незважаючи на те, що основна частина збоїв відбувається на розподільчому рівні, рівень передачі також є вразливим практично до для всіх основних загроз, тому зусилля по підвищенню стійкості повинні бути зосереджені на обох цих рівнях електропостачання.

Ілля проводить дослідження в Університеті штату Вашингтон у м. Пуллман, де набуває нових навичок у демонстраційній і дослідній лабораторії Smart Grid Demonstration and Research Investigation Lab (SGDRIL), що є частиною Школи електротехніки та комп'ютерних наук (School of Electrical Engineering and Computer Science/ESIC). Результати досліджень планується викласти у наукових статтях та представити на міжнародних наукових конференціях.

Окрім проведення досліджень, Ілля відвідує лекції з двох споріднених дисциплін, щоби після повернення в Україну поділитися досвідом викладання та співпраці з американськими інженерами та вченими у Сумському державному університеті.

Мар'яна Каплінська

Національний університет «Львівська політехніка», Львів

Архітектура | Збереження архітектурної та містобудівної спадщини

University of Pennsylvania, Philadelphia, PA

mkaplinska@gmail.com

Мар'яна Каплінська, кандидат архітектури, архітекторка, викладачка кафедри архітектури та реставрації «Львівської політехніки», досліджує проблеми збереження та реставрації архітектурної та містобудівної спадщини.

Потребу збереження культурної спадщини найлегше розуміти через втрату – вона найчіткіше увиразнюється, на жаль, тоді, коли ми такої втрати зазнаємо й усвідомлюємо її незворотність. Прикладів можна навести дуже багато: новини рясніють повідомленнями про згорілі унікальні українські дерев'яні церкви, заливання історичних фундаментів бетоном стало вже буденним явищем, а жахлива пожежа у Національному музеї Бразилії вразила увесь світ. Такі випадки, попри всю трагічність, знову і знову зрушують дискусії про збереження пам'яток, спонукають до їх теоретичного осмислення та практичної охорони і збереження.

Мова про збереження культурної спадщини – це, передусім, мова про цінності. Як їх розуміє певне суспільство? Як те, що називають «культурною цінністю», взаємодіє з іншими цінностями у світогляді людини? Що, зрештою, відповідає кожен з нас на питання «хто я?». У випадку архітектурно-містобудівної спадщини, окрім аксіологічних пошуків, перед

нами постають щоденні побутові потреби. Архітектурні пам'ятки, цінна забудова, містобудівна структура чи релікти вже безпосередньо задають середовище та якість нашого життя. Архітектура, крім того, відображає та водночас виступає інструментом формування ідентичностей, так само, як і містобудівна структура, попри те, що остання не настільки наочна у просторі міста.

Тож збереження такої спадщини постає дуже не простою системною проблемою. Вважаючи одним із найпотужніших інструментів її вирішення високий рівень професійної освіти, Мар'яна обрала для реалізації свого проекту одну з провідних американських шкіл у сфері збереження пам'яток – Пенсильванський університет (University of Pennsylvania School of Design, Philadelphia, PA).

Мета проекту полягає в обміні теоретичним та практичним досвідом дослідження, збереження та реставрації історичних архітектурно-містобудівних об'єктів, що дасть можливість вдосконалити навчальні плани й методикку викладання для студентів кафедри архітектури та реставрації. Основну увагу буде спрямовано на діагностику та документацію пам'яток, вивчення історичних будівельних технологій, інструментальні дослідження зразків матеріалів. Особливий інтерес викликають підходи, які пропонує Школа дизайну у проектуванні сучасної архітектурної форми в історичному середовищі. Для України ця тема досить болюча, адже сучасну та історичну архітектуру надто часто розглядають як категоричні антитези. Нефахові втручання, переважно нечутливі до цінності культурної спадщини, є також надто загрозливими для історичного архітектурно-містобудівного середовища. Ознайомлення із методиками викладання та організацією навчального процесу в UPenn буде важливою частиною проекту.

Результати дослідження будуть представлені у публікаціях, виступах, дискусіях, а також використані для формування та вдосконалення лекційних курсів, укладення посібників для студентів із реставраційних дисциплін.

Леся Кульчинська

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ім. М. Рильського НАН України; Центр візуальної культури, Київ
**Історія мистецтва | Насильство візуального:
образи у соціальному контексті**
New York University, New York, NY
kulchinska@gmail.com

Фулбрайтівський проект Лесі Кульчинської є продовженням її роботи над дослідженням насильства над образом. З проблематикою насильства в контексті візуальної культури Леся зіткнулася в своїй кураторській роботі, коли організована нею у співпраці з Оксаною Брюховецькою виставка «Українське тіло» (Центр візуальної культури, Київ, 2012) була примусово достроково закрита. Цей випадок поклав початок дослідницькому проекту під назвою *"Inhibition"*, у рамках якого Леся Кульчинська вивчала випадки заборонених виставок в Україні. Результатом проекту стала серія інтерв'ю з художниками та художницями, чії роботи підлягали цензурі чи насильству, а також з ініціаторами сутичок з творами мистецтва. Спілкування із учасниками та учасницями цих конфліктних ситуацій, що виникли довкола візуальних образів, було спробою зрозуміти, що ж саме в тих чи інших образах виявилось настільки нестерпним для глядача, що викликало бажання знищити їх чи прибрати з поля зору. Проект *"Inhibition"* виявив цікаву закономірність: більшість ініціаторів цензурних заборон описували себе жертвами мистецтва, особами, що постраждали від пережитого візуального досвіду.

Це відкриття лягло в основу проекту, над яким Леся Кульчинська працює в рамках програми Фулбрайт. Аналізуючи взаємозв'язки між видимими та невидимим, прихованим та показаним, допустимим та нестерпним, вона досліджує випадки, коли сам процес бачення переживається як небезпечний. Леся шукає відповідь на запитання, яким чином така травматичність може бути закорінена в самій структурі візуального досвіду? Чому візуальний образ може сприйматися як джерело загрози, чим зумовлене таке сприйняття, і що саме в такому разі знаходиться під загрозою? Вивчаючи випадки травматичних взаємодій із образами, дослідниця намагається зрозуміти їх роль та механізми їх влади в суспільстві.

Результатом перебування на фулбрайтівській програмі має стати навчальний курс «Насиль-

ство візуального: образи у соціальному контексті», який Леся Кульчинська планує прочитати після повернення у відкритому форматі в Центрі візуальної культури. В рамках цього курсу будуть проаналізовані найбільш знакові для модерної історії випадки конфліктів з образами. Залучаючи до аналізу методи та інструменти з різних галузей сучасної гуманітарної думки – від історії мистецтва, історії бачення до антропології, феноменології, теорії кіно – курс покликаний продемонструвати, яким чином наші стосунки з віртуальним світом образів впливають на реальні процеси в суспільстві.

Данило Кравець

Львівська національна наукова бібліотека України

ім. В. Стефаника, Львів

Історія | Образ радянської України в українській діаспорі США (1920-1930-ті рр.)

University of Minnesota, Twin Cities, MN

Davydiw@gmail.com

Данило Кравець, кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, займається дослідженням історії громадської думки. Данила цікавлять проблеми впливу засобів масової інформації на формування образу України в історичній перспективі. Цій темі присвячена його монографія «За Збручем. Західноукраїнська громадсько-політична думка про радянську Україну (1920-1930-ті рр.)».

Аналіз суспільної й політичної думки діаспори про радянську Україну – це новий напрямок в українській історіографії. Є лише кілька наукових робіт, в яких охарактеризовано ставлення українців у світі до сталінського геноциду – голодомору 1932-1933 рр.. Натомість немає статей або монографій, які б вивчали громадську думку української діаспори про інші важливі події, що відбувалися у радянській Україні. Запропонована тема є важливою методологічно, скористатися методами цього дослідження для вивчення історії громадської й політичної

думки інших етнічних меншин в США змогли би інші дослідники. Крім того, представлена тема матиме важливе значення для кращого розуміння Сполученими Штатами нинішньої ситуації в Україні.

Данило Кравець проводить свої дослідження в одному з найбільших центрів США, де зберігаються українські колекції. Архів Центру досліджень історії еміграції (Immigration History Research Center Archive) при Університеті Міннесоти має сотні найменувань української преси, що виходила впродовж усього XX ст.. У Центрі також зберігається велика кількість особистих архівних фондів як видатних українсько-американських діячів, так і документація українських організацій США. Неабияку допомогу в реалізації проекту надав науковий консультант Данила – професор Томас Вулфі (Thomas Wolfe), сферами зацікавлень якого є історія СРСР та історія журналістики. Своїми порадами та підтримкою ділилися також інші працівники Департаменту історії університету (Department of History) та Коледжу вільних мистецтв (College of Liberal Arts).

Загалом же проведення дослідження в Сполучених Штатах дає багато можливостей. Перебування в Університеті Міннесоти, а також робота в провідній американській архівній інституції не тільки забезпечить успішну реалізацію запропонованого проекту, але й дасть нагоду встановити професійні контакти і дружні взаємини з американськими колегами, які в майбутньому можуть перерости в активну співпрацю між установою, де працює стипендіат, і приймаючою інституцією. Обговорення проблематики з американськими професорами матиме дуже важливе значення для роботи над темою.

До Міннесоти прибула також і родина Данила – дружина Наталя та трьохрічна донька Софія. Сім'я Кравців бере активну участь у житті української громади у Міннеаполісі, зокрема вони були волонтерами під час проведення щорічного українського фестивалю (Ukrainian Heritage Festival). Також сім'я часто відвідує місцеві публічні бібліотеки, які особливо вражають своїми можливостями для розвитку дитини.

Андрій Кирильчук

Інститут органічної хімії НАН України, Київ

Хімія | Квантово-хімічні дослідження отримання фосфору

шляхом відшаровування чорного фосфору в рідкому середовищі

Michigan State University, East Lansing, MI

iamkaant@gmail.com

Дослідницький проект кандидата хімічних наук Андрія Кирильчука присвячений квантово-хімічному моделюванню отримання шарів чорного фосфору товщиною в декілька атомів. За три попередні десятиліття нанотехнології набули нечуваного розвитку, особливо у галузі так званих 2D-матеріалів, тобто плоских шарів нанометрової товщини. Розробка таких матеріалів та приладів на їх основі має здійснити революційні зміни в електроніці, медицині та сенсоріці. Швидкі комп'ютери мікроскопічного розміру, точні датчики для застосування у медицині, промисловості та сфері безпеки – це лише мала частка удосконалень, які стануть реальністю завдяки розвитку 2D-матеріалів.

Сім'я 2D-матеріалів налічує декілька широко відомих представників: графен (моноатомний шар вуглецю, відкриття якого було відзначене Нобелівською премією з фізики у 2010 році), дихалькогеніди перехідних металів (MoS₂), силіцен (моноатомний шар кремнію) та ін. Зовсім нещодавно, у 2014 році, були вперше отримані та охарактеризовані наночастинки з атомів фосфору. Їх властивості роблять фосфорен ідеальним доповненням до інших відомих наноматеріалів. Разом вони уможливають створення транзисторів та інших нанорозмірних електронних компонентів. Але на даний час ефективного методу отримання значних кількостей чистого фосфору немає.

Вперше нанорозмірні листки чорного фосфору були отримані за допомогою «техніки скотчу» – коли маленькі частинки матеріалу відшаровуються шляхом наклеювання і відриву спеціальної стрічки. Вочевидь, таким методом неможливо отримати скільки-небудь значні кількості наноматеріалу і практично неможливо уникнути забруднення залишками клейкої стрічки. Крім того, пластівці фосфору піддаються впливу атмосфери, внаслідок чого швидко окиснюються.

Іншим перспективним напрямом є розщеплення кристалів фосфору у розчині шляхом опромінення їх ультразвуком або обробки у кульовому млині. У такий спосіб можливо отримувати великі кількості чистого фосфору, адже розчинник захистить його від забруднення та окиснення повітрям. На даний момент випробувано багато розчинників для застосування у цьому процесі, але ідеального середовища поки що не знайдено. Багато розчинників взаємодіють з утвореним фосфореном, інші не дають достатньої кількості цього матеріалу. Розчинники, що дозволяють отримати фосфорен з великим виходом, такі як N-метилпіролідон, є токсичними та шкідливими для навколишнього середовища.

Для того, щоб знайти найкращі розчинники для отримання фосфору у рідкому середовищі, Андрій разом з колегами застосовуватиме методи квантової хімії у моделюванні взаємодії кристалу фосфору з середовищем та деталей процесу відшаровування. Моделювання дає змогу зазирнути у деталі процесу на атомному рівні, поки що недосяжному для експерименту. Крім того, теоретичні дослідження дозволяють значно економити кошти та час дослідників, адже матеріали та устаткування для вивчення наноматеріалів є дуже дорогими. Наприклад, лише 1 г. чорного фосфору коштує 500 євро!

Андрій Кирильчук працюватиме в Університеті штату Мічиган (Michigan State University's Department of Physics and Astronomy), в групі визначного дослідника, піонера у галузі теоретичної нанотехнології, професора Девіда Томанека (David Tománek). У результаті виконання проекту планується визначити найкращі розчинники для отримання фосфору в рідкій фазі. Також буде отримано інформацію про додатки до розчинників, на кшталт поверхнево-активних речовин, що полегшуватимуть синтез шарів фосфору потрібної товщини та розміру. Дослідники сподіваються краще зрозуміти фактори, які впливають на процес відшаровування. Все це наблизить виникнення промислової технології наноматеріалів, а значить, і наелектроніки.

Андрій планує продовжувати дослідження з нанотехнології в Україні. Його метою є передача досвіду американських науковців молодим українським вченим шляхом організації групи молодих дослідників для роботи у галузі теоретичної нанохімії. Він також сподівається ініціювати створення міждисциплінарної спільноти українських вчених для розробки матеріалів та пристроїв для наноелектроніки.

Євген Ланюк

Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів

Філософія | *Виклики свободи в цифровому суспільстві*

Washington State University, Pullman, WA

yevhenlaniuk@gmail.com

Метою міждисциплінарного фулбрайтівського проекту Євгена Ланюка є дослідження викликів для свободи людини, пов'язаних із розвитком цифрових технологій. Ми живемо в епоху безпрецедентних технологічних змін, які радикально трансформують майже всі сфери життя людини і суспільства – політичну, економічну, культурну тощо. Немає сумніву, що цифрові технології позбавляють нас від багатьох незручностей та бід, які були невід'ємними супутниками життя попередніх поколінь: вони економлять наш час, заощаджують ресурси, збільшують продуктивність економіки та ефективність управлінських рішень. Однак стрімкий поступ технологій пов'язаний також з не меншими викликами для суспільства, які потребують ґрунтовного філософського, політологічного та соціологічного аналізу.

Втрата приватності, зростання нерівності між людьми, контроль за свідомістю, соціальне сортування, алгоритмічний розрахунок людських емоцій та бажань, загроза втрати робочих місць (так зване «технологічне безробіття»), постійне зростання темпу життя та конкуренції зі штучним інтелектом, феномен «постправди», – це далеко не повний перелік проблем, які відчутні вже сьогодні, і які в майбутньому, ймовірно, лише посилюватимуться. Захоплені зовнішніми показниками продуктивності, ефективності та успіху (те, що філософ Чарльз Тейлор назвав «інструментальним мисленням»), ентузіасти сучасних технологій нечасто задаються глибшими питаннями, які

турбували філософів з незапам'ятних часів, такими як питання правди, свободи, щастя тощо. «Як люди можуть створити таку спільноту, яка сприяє (а не відкидає) реалізацію унікальної гідності та самоактуалізацію кожної людини, яка є членом такої спільноти?», – запитував філософ Джордж Маклін. На жаль, в сучасних дискусіях про технології цей аспект проблеми дуже часто залишається без відповіді.

Євген Ланюк прагне пов'язати одну з основних цінностей людського життя – свободу – із розвитком сучасних цифрових комунікативних технологій і встановити, наскільки вони здатні звузити особисту неповторність людини в політичному, соціальному та культурному вимірах. Перебуваючи у США, Євген планує систематизувати і розглянути з філософської, політологічної та соціологічної перспективи такі виклики цифрового суспільства, як втрата приватності, соціальний «скоринг» (оцінювання людей за допомогою цифрових алгоритмів), технологія «наджингу» (підштовхування), яку використовують уряди та корпорації для спрямування поведінки людини в потрібне їм русло, та інші.

Значну увагу Євген хоче приділити феномену «інструментального мислення», яке заради зовнішніх показників успіху, що вимірюється в доларах, часто залишає за дужками глибші та ґрунтовніші аспекти людського життя. Дослідник планує також провести паралелі з аграрною та індустріальною революціями – вже пройденими людством фазами технологічного розвитку, що акумулювали в собі чимало уроків для сьогодення. Проект не обмежується лише ідентифікацією існуючих викликів, він ставить перед собою завдання вказати також на вірогідні способи їх вирішення. Євген переконаний, що цифрові технології є великою силою, яка здатна як змінити життя на краще, так і перетворити його на справжній кошмар, який не могли б собі уявити навіть Герберт Веллс, Джордж Орвел, Олдос Гакслі та інші зіркові автори антиутопій. Що потрібно людству для реалізації кращого, а не гіршого сценарію? Перебуваючи у США, Євген Ланюк шукатиме відповідь на це питання.

Остап Мануляк

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка, Львів
**Музика | Опрацювання системи зчитування рухів виконавців
на музичних інструментах для управління трансформацією звуку
в реальному часі**
Stanford University, Stanford, CA
ostapmanulyak@gmail.com

Остап Мануляк – декан теоретико-композиторського, вокального та диригентського факультету Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, кандидат мистецтвознавства.

Композитор, музиколог, аранжувальник, виконавець. Автор звукових та аудіовізуальних перформансів. З 2014 керує Експериментальною освітньою студією електроакустичної музики (EESEM) у ЛНМА імені М. В. Лисенка.

Як поєднати класичну музичну освіту із новими технологіями?

Чи можливим є практичне знайомство із новими музичними технологіями ширшого кола студентів виконавських спеціалізацій а не лише дуже вузького кола молодих композиторів?

Пошук відповідей на ці питання тісно пов'язаний із суттю дослідження Остапа Мануляка: створення системи безконтактних сенсорів, які б допомагали виконавцям на музичних інструментах в реальному часі керувати обробками звуку при виконанні електроакустичних творів.

З огляду на відверто репресивне ставлення до авангарду і будь-яких мистецьких експериментів у радянський період, на момент здобуття незалежності у 1991 році в Україні не було жодної студії електроакустичної музики. Перша студія з'явилась, завдяки старанням Алли Загайкевич, лише у 1996 році. Для порівняння можна зазначити, що в країнах західного світу вже у 1970-х - 80-х роках такі студії були створенні не лише при великих радіотелевізійних компаніях, а й при більшості університетів та музичних академій. У творчості найвідоміших композиторів другої половини ХХ ст. електроакустична музика становить значну частину творчого доробку, що став вже хрестоматійним у репертуарі класичних музикантів. Випускники українських музичних академій, які не мали можливості знайомства навіть із базовими техніками електроакус-

тичної музики, опиняються в умовах, що призводять до консерватизації їх інтерпретаційних поглядів, репертуарних можливостей, а відповідно – й конкурентоспроможності на глобальному музичному ринку.

Водночас студенти чи молоді музиканти, котрі нині хотіли б виконувати твори сучасних композиторів та класики авангарду (у тому числі й електроакустичні твори), стикаються із цілим рядом об'єктивних труднощів, які відлякують їх від цих спроб. Насамперед це страх, викликаний браком досвіду виконання творів із ампліфікацією (звукопідсиленням) інструменту, а також об'єктивний страх перед самостійним використанням складних технологічних рішень при сценічному виконанні творів. І якщо перший долається досить швидко, то вирішення другої проблеми не є таким простим та очевидним. Адже сьогодні виконання більшості електроакустичних творів, в партитурі яких не передбачено окремого виконавця партії електроніки, все одно вимагають участі асистента, котрий допомагає при налаштуваннях та під час виконання твору. Окремі виконавці користуються системою контролерів, яка дозволяє їм самостійно керувати електронікою; однак зазвичай такі рішення пов'язані із великою кількістю складних та незручних під час гри на музичному інструменті рухів.

Протягом свого дослідження Остап Мануляк має на меті написати цикл творів для сольних інструментів з електронікою, у яких спробує розробити також систему безконтактних сенсорів, котрі би не сковували природну кінетичну експресію виконавця, були доступними, простими в обслуговуванні та калібруванні. Створення такої системи й подальше її впровадження в дидактичному процесі українських музичних закладів вищої освіти допоможе значно прискорити процес актуалізації репертуару та інтерпретаційних можливостей українських музикантів.

Ольга Мартинюк

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ
Історія | Публічна історія, історія екології
University of Maryland, Baltimore, MD
olha.v.martyniuk@gmail.com

Ольга Мартинюк – кандидатка історичних наук, викладачка кафедри історії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». У своїй діяльності вона поєднує історичні дослідження, викладання в університеті, роботу в документальному кіно, активізм та розробку експериментальних практик обміну знаннями.

Свої навички Оля Мартинюк здобула в Могилянці, Київській та Львівській політехніках, у Центрально-Європейському університеті в Будапешті, Інституті гуманітарних знань у Відні та Німецькому історичному інституті Москви. Проходить стажування у Мерілендському університеті (округ Балтимор), однак багато працює в бібліотеках та дослідницьких установах у Вашингтоні.

Незважаючи на те, що Ольга починала свою професійну роботу в тематиці історії націоналізму та громадянського суспільства, з часом їй пощастило відкрити для себе нові сфери зацікавлення – урбаністику і гендерні студії, екологічну історію та політики пам'яті, теорію колоніалізму та постколоніалізму. Паралельно з професійною діяльністю вона брала участь у громадських ініціативах феміністичного спрямування.

За останні декілька років Ольга видала збірку академічних праць «Живучи в модерному місті: Київ кінця XIX – середини XX століть» (у співредакції з Катериною Дисою та Оленою Бетлій), проводила альтернативні екскурсії по Солом'янці (Київ) та консультувала документальний фільм «Російський дятел» (переможець міжнародної програми фестивалю "Sundance").

Разом зі своїми студентами у Київській політехніці організувала кінопокази українських фільмів ХХ століття з обговореннями.

Ольга брала активну дослідницьку та організаторську участь у двох проектах, що безпосередньо пов'язані з її теперішньою діяльністю в США. Перший – дослідження історії формування публічного дискурсу про здоров'я у зв'язку з аварією на Чорнобильській атомній станції під керівництвом Кейт Браун, професорки історії Мерілендського університету. Після публікації книги "Manual for Survival" плануються додаткові заходи із поширення громадянської освіти як серед місцевої, так і міжнародної спільноти. Вони матимуть на меті усталення адекватного уявлення про радіоактивність та ризики для існування людини в забрудненому середовищі.

Зараз Ольга Мартинюк працює над книгою про велосипедну історію України. Підґрунтям для цієї роботи став успіх виставки «Велобум 1890-х», організованої спільно з Асоціацією велосипедистів Києва та Національним музеєм історії України. Метою експозиції було актуалізувати велосипедний досвід Києва та інших міст українських губерній Російської імперії, коли велосипед став найпрестижнішим індивідуальним засобом пересування та одним із центральних явищ суспільного життя. Відкрита вулична експозиція на території музею привертала увагу суспільства до велосипеду як засобу пересування, а разом з тим – до гострих питань щодо «захищеності» велосипедистів на дорозі і безпеки дорожнього руху.

На часі – написання історії велосипеду в ХХ столітті, коли відбулася демократизація велосипедного руху, але разом із тим витіснення його з вулиць іншими механічними засобами транспорту. Велосипед у ХХ столітті був як провісником прогресивних змін, динамізму в житті кожної людини, так і інструментом політичних маніпуляцій, легітимізації тоталітарних режимів. Свою книгу Ольга Мартинюк писатиме разом із велоспільнотою, котра долучиться як до процесу збору джерел, так і до інтерпретації та презентації результатів. У цьому експерименті їй допомагатимуть дослідники та дослідниці з Мерілендського університету у Балтіморі, котрий вважається одним із провідних у країні в питаннях розвитку публічної історії. Натхнення Ользі Мартинюк у Сполучених Штатах також дають інші фулбрайтівці, такі як Ірина Бондаренко, колишня координаторка з національних питань Асоціації велосипедистів Києва і фулбрайтівська стипендіатка у Мерілендському університеті (University of Maryland, College Park). Ірина вивчала та практикувала транспортне планування в окрузі Колумбія.

На щодень Ольга їздить на круїзері з великими 28-дюймовими колесами та вигнутим кермом, а невдовзі планує також придбати складаний міні-велосипед для переїзду в міських електричках і замських подорожей.

Софія Рябчук

Національний художній музей України, Київ
Музеєзнавство/освіта | *Музейна освіта:
найкращі практики залучення дітей і підлітків до музею*
Smithsonian Institution, Washington, D.C.
s.riabchuk@gmail.com

Дослідження Софії Рябчук покликане зібрати й опрацювати досвід розробки і проведення освітніх програм для дітей та юнацтва у музеях Смітсонівського інституту. Софія базується у Центрі винаходів та інновацій Лемельсона при Національному музеї американської історії, вивчаючи, як цей музей працює з дитячими аудиторіями. Вона також планує зблизька дослідити програми та цілі, які ставлять перед собою в музейній освіті інші музеї в межах Смітсонівського інституту та поза ними.

У полі дослідницького інтересу Софії – робота з різними музейними аудиторіями: вивчення інтересів та потреб відвідувача, розробка спеціальних програм для кожної з аудиторій (сімей з дітьми, дітей-дошкільнят, школярів різного віку, підлітків та студентів, дітей з особливими потребами), робота з волонтерами

та стажерами – зокрема, у контексті супроводу дитячих програм. Софію цікавить, як розмовляти з дітьми про складні сторінки історії, як зацікавлювати підлітків самостійно відвідувати музеї, як залучати вчителів до активної співпраці, яка роль гри у програмах для дітей, які ноу-хау використовує музей у роботі з відвідувачем, як залучати дітей і підлітків до активної участі та співтворчості у музеї тощо.

Результатом проекту буде низка публікацій та підготовка лекційного матеріалу для зацікавленої аудиторії в Україні, а також застосування найцікавіших практик, адаптувавши їх до українського контексту.

У Вашингтон Софія приїхала з чоловіком і трьома дітьми. Кожен з членів родини теж здобуває свій унікальний досвід у новому середовищі.

Інна Совсун

Київська школа економіки

Освіта | *Освітня політика: глобальні та українські перспективи*

University of California, Berkeley, CA

inna.sovsun@gmail.com

Дослідження Віце-президентки Київської школи економіки, викладачки в «Києво-Могилянській академії» та екс-Першої заступниці Міністра освіти і науки Інни Совсун зосереджено на аналізі та вивченні розвиненої американської освітньої моделі як взірця для багатьох країн світу та як прикладу для змін освітнього процесу в Україні.

Під час свого дослідження Інна планує більше дізнатись про функціонування університетів в США та роль уряду у формуванні моделі університетів, аби зрозуміти, які фактори сприяють успіху американських університетів на національному та глобальному рівнях. Окрім того, нею заплановано дослідити основні проблеми, які визначають для себе університети США з метою подальшого розвитку. Завдяки своєму унікальному становищу на світовій арені, США формують глобальний політичний дискурс у різних сферах, у тому числі й у сфері вищої освіти. Таким чином, поглиблене критичне розуміння діяльності вищої освіти США має вирішальне значення для розуміння коріння багатьох політичних ідей.

Для Інни це прекрасна можливість отримати нові знання, ідеї, навички та контакти для її подальшої кар'єри у впровадженні прогресивної реформи освіти в Україні. Протягом свого дослідження вона планує систематизувати свої знання шляхом більшого читання, спілкування з іншими дослідниками в освіті, відвідуванням тематичних заходів, занять та конференцій. На основі отриманих знань Інна Совсун хоче розробити новий курс з «Освітньої політики» для викладання в Київській школі економіки та Києво-Могилянській академії. Традиційно вивчення методології залишається слабким в пострадянських соціальних науках. Тому основна частина проекту буде зосереджена на розширенні знань про методи дослідження, аби забезпечити якісне дослідження: дізнатись більше про аналіз політики, «традиційні» кількісні методи, "deliberative turn" в аналізі політики, так як Інна дуже зацікавлена в застосуванні «аналізу дискурсу» в політичних дослідженнях.

Оскільки українська академічна спільнота в значній мірі залишається дуже консервативною, необхідно докласти значних зусиль, аби включити нові ідеї в українську освітню політику. Будучи активною учасницею освітніх реформ протягом кількох останніх років, Інна Совсун впевнена, що відповідна підготовка, знання та поглиблений аналіз допоможуть переконати людей та залучати їх до процесу реформ, а також, що забезпечення якісних реформ у сфері освіти має вирішальне значення для майбутнього України. А для таких перетворень значною мірою потрібні професійні знання.

Справи біжучі, події, статті про динамічне, наповнене цікавими деталями «фулбрайтівське життя», особисті спостереження й враження учасників Програми, історії їх наукових пошуків на сторінці www.fulbright.org.ua та Fulbright Ukraine у Facebook. <https://www.facebook.com/Fulbright.Ukraine/>

Запрошуємо Вас приєднатися до нашої сторінки у Facebook, перейти з приватного світу Я до взаємовитворюваного світу Ми, долучитися до взаємозбагачувального спілкування.

Допишуйте новини, коментуйте, діліться враженнями та ідеями, надсилайте фото на адресу mluniv@iie.org

Світлини стипендіатів Програми 2018/19

**Institute of International Education • Kyiv Office
Fulbright Program in Ukraine**

Esplanadna str, 20, office 904
Kyiv, 01001, Ukraine
Tel: +380 (44) 287 07 77
office.ukraine@iie.org
www.iie.org • www.fulbright.org.ua